

Sprawozdanie końcowe urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające ⁽¹⁾
Sprawa AT.40208 – Zasady kwalifikowania zawodników Międzynarodowej Unii Łyżwiarskiej
(2018/C 148/05)

1. Projekt decyzji dotyczy niektórych zasad przyjętych przez Międzynarodową Unię Łyżwiarską (ISU) ⁽²⁾, które przewidują kary dla łyżwiarzy uczestniczących w zawodach łyżwiarstwa szybkiego niezatwierdzonych przez ISU („zasady kwalifikowania zawodników”) ⁽³⁾. Zgodnie z projektem decyzji zasady kwalifikowania zawodników stanowią zakazane ograniczenie konkurencji w rozumieniu art. 101 TFUE i art. 53 Porozumienia EOG, ponieważ ograniczają gospodarczą swobodę łyżwiarzy w zakresie uczestnictwa w zawodach niezatwierdzonych, uniemożliwiając tym samym udział potencjalnych konkurentów, którzy chcieliby organizować i wykorzystywać gospodarczo zawody łyżwiarstwa szybkiego. W projekcie decyzji Komisja stwierdza również, że zasady arbitrażu apelacyjnego ISU ⁽⁴⁾ intensyfikują ograniczenie konkurencji, które powodują zasady kwalifikowania zawodników.
2. Komisja wszczęła postępowanie wyjaśniające na podstawie skargi przeciwko zasadom kwalifikowalności, którą w dniu 23 czerwca 2014 r. złożyło dwóch holenderskich zawodowych łyżwiarzy szybkich.
3. W dniu 5 października 2015 r. Komisja wszczęła postępowanie do celów art. 11 ust. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 ⁽⁵⁾ i na podstawie art. 2 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 773/2004 ⁽⁶⁾ („decyzja o wszczęciu postępowania”).
4. W dniu 29 września 2016 r. Komisja wystosowała do ISU pisemne zgłoszenie zastrzeżeń przedstawiające jej wstępną opinię, zgodnie z którą zasady kwalifikowania zawodników stanowią zakazane ograniczenie konkurencji w rozumieniu art. 101 TFUE i art. 53 Porozumienia EOG, a zasady arbitrażu apelacyjnego intensyfikują ograniczenie konkurencji.
5. W dniu 11 października 2016 r. ISU otrzymała wstępnie dostęp do akt na nośniku CD-ROM. Odpowiadając na wniosek ISU z dnia 9 listopada 2016 r. o udostępnienie dodatkowych dokumentów, w dniu 14 listopada 2016 r. DG ds. Konkurencji udostępniła ISU dwa dodatkowe dokumenty, w szczególności noty ze spotkań ISU i Komisji odpowiednio z dnia 16 października 2014 r. i z dnia 16 grudnia 2015 r. Nie otrzymałem żadnych zgłoszeń na temat problemów z dostępem do akt.
6. Zaakceptowałem wniosek stowarzyszenia European Athletes Association („EU Athletes”) i Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego (MKOl) o wysłuchanie w charakterze zainteresowanych osób trzecich w niniejszym postępowaniu. Odrzuciłem wniosek innej organizacji, która, jak się wydawało, nie odczuła bezpośrednio skutków zachowania będącego przedmiotem postępowania, w związku z czym nie była ona w stanie wykazać wystarczającego interesu w rozumieniu art. 27 ust. 3 rozporządzenia nr 1/2003, art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 773/2004 i art. 5 ust. 2 decyzji 2011/695/UE ⁽⁷⁾.
7. ISU odpowiedziała na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń w dniu 16 stycznia 2017 r. i złożyła ustne wyjaśnienia na spotkaniu wyjaśniającym w dniu 1 lutego 2017 r., w którym wzięli udział również skarżący, EU Athletes i MKOl.
8. W odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń oraz w trakcie składania ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym ISU zwróciła uwagę na dwie kwestie proceduralne. Po pierwsze, ISU stwierdziła, że naruszono jej prawa do obrony, ponieważ zarzuty zawarte w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń w odniesieniu do zasad arbitrażu apelacyjnego ISU nie zostały uwzględnione w decyzji o wszczęciu postępowania. Po drugie, ISU stwierdziła, że przed podjęciem decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stworzyła mylne wrażenie, że rozpatrywana sprawa „nie była priorytetem” i że zostanie zamknięta po podjęciu przez ISU środków w celu odniesienia się do problemów, które wcześniej stwierdziła Komisja. Wszczynając w dniu 5 października 2015 r. formalne postępowanie wyjaśniające bez umożliwienia ISU odniesienia się do nowych lub dodatkowych problemów, Komisja naruszyłaby prawa procesowe ISU, a w szczególności prawo do bycia wysłuchanym.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 16 i 17 decyzji 2011/695/UE Przewodniczącego Komisji Europejskiej z dnia 13 października 2011 r. w sprawie funkcji i zakresu uprawnień urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające w niektórych postępowaniach z zakresu konkurencji, Dz.U. L 275 z 20.10.2011, s. 29 („decyzja 2011/695/UE”).

⁽²⁾ ISU jest międzynarodową federacją sportową z siedzibą w Lozannie, uznaną przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski za organ koordynujący łyżwiarstwo figurowe na lodzie i łyżwiarstwo szybkie na lodzie.

⁽³⁾ Zasady kwalifikowania zawodników stanowią część Przepisów Ogólnych ISU. Zgodnie z zasadami kwalifikowania zawodników łyżwiarze mogą nawet dożywotnio utracić prawo do uczestnictwa w międzynarodowych zawodach łyżwiarstwa szybkiego ISU, jeżeli wzięli udział w niezatwierdzonych zawodach łyżwiarstwa szybkiego.

⁽⁴⁾ Zasady arbitrażu apelacyjnego ISU stanowią część Konstytucji ISU. Zgodnie z tymi zasadami wyłączna kompetencja w zakresie niektórych decyzji ISU, w tym decyzji dotyczących zasad kwalifikowania zawodników, przyznana została Sportowemu Sądowi Arbitrażowemu (SSA).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu, Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1 („rozporządzenie nr 1/2003”).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 773/2004 z dnia 7 kwietnia 2004 r. odnoszące się do prowadzenia przez Komisję postępowań na podstawie art. 81 i art. 82 Traktatu WE, Dz.U. L 123 z 27.4.2004, s. 18 („rozporządzenie nr 773/2004”).

⁽⁷⁾ W szczególności uznałem, że nie można przyznać prawa do bycia wysłuchanym na podstawie ogólnego zainteresowania wyborami politycznymi i rozumowaniem logicznym, które Komisja może potencjalnie zastosować w decyzji, lub innych, bardziej szczegółowych interesów, które nie są jednak związane z zachowaniem będącym przedmiotem postępowania.

9. Nie uważam, aby powyższe zarzuty rzeczywiście dotyczyły naruszenia praw procesowych ISU. Jeżeli chodzi o pierwszy zarzut dotyczący kwestii proceduralnych, należy zauważyć, że brzmienie decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego pozwala na włączenie w zakres postępowania również zasad arbitrażu apelacyjnego ISU. Ponadto decyzja o wszczęciu postępowania nie określa z góry wyniku postępowania wyjaśniającego⁽¹⁾ i jako taka nie ma decydującego wpływu na potencjalną odpowiedzialność przedsiębiorstw uczestniczących w sprawie, który mógłby nieodwracalnie naruszyć prawa do obrony tych przedsiębiorstw⁽²⁾. Jeżeli chodzi o drugą kwestię proceduralną, o której mowa w pkt 8 powyżej, w projekcie decyzji odrzucono – na podstawie dostępnych dowodów – zarzut, jakoby Komisja kiedykolwiek zapewniała, że sprawa nie jest priorytetowa. W każdym przypadku decyzja, czy dana sprawa jest priorytetowa, jest decyzją wewnętrzną, którą Komisja może zmieniać bez zapewnienia przedsiębiorstwom, których ta sprawa dotyczy, możliwości wypowiedzenia się na temat przyczyn takiej zmiany. Przedsiębiorstwa powinny zostać wysłuchane w sprawie kwestii, w odniesieniu do których Komisja stwierdziła problemy w zakresie konkurencji, dopiero po wystosowaniu pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń⁽³⁾.
10. W dniu 6 października 2017 r. Komisja wysłała do ISU pismo przedstawiające okoliczności faktyczne, załączając do niego dodatkowe dowody, na których Komisja zamierzała się oprzeć. W dniu 9 października 2017 r. ISU uzyskała dostęp do akt na nośniku DVD zawierającym dowody, które dodano do akt w dniu 29 września 2016 r. W dniu 25 października 2017 r. ISU przekazała swoją odpowiedź na pismo przedstawiające okoliczności faktyczne.
11. W piśmie zaadresowanym do mnie ISU stwierdziła, że pismo przedstawiające okoliczności faktyczne narusza prawa procesowe ISU, ponieważ: (i) przedstawiono w nim dodatkowe dowody, które można było ustalić jeszcze przed przesłaniem pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, (ii) przedstawiono w nim dodatkowe argumenty w stosunku do pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń oraz (iii) nie wyjaśniono w nim jasno, w jaki sposób niektóre dodatkowe dowody potwierdzają wstępne ustalenia Komisji.
12. W mojej odpowiedzi na pismo ISU przedstawiłem pogląd, że w piśmie przedstawiającym okoliczności faktyczne Komisja w pełni przestrzegала praw procesowych ISU, jak wyjaśniono w odnośnym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości⁽⁴⁾. Po pierwsze, nie ma podstaw, by twierdzić, że Komisja nie mogłaby posłużyć się piśmie przedstawiającym okoliczności faktyczne, aby poinformować strony uczestniczące w postępowaniu o dodatkowych dowodach, które były już dostępne w czasie sporządzania pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, ale nie zostały w nim uwzględnione. Po drugie, uważam, że w piśmie przedstawiającym okoliczności faktyczne nie przedstawiono dodatkowych zastrzeżeń i nie zmieniono nieodłącznego charakteru naruszenia, które zarzucono ISU w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń. Dokumenty, o których mowa w piśmie przedstawiającym okoliczności faktyczne, są powiązane z poszczególnymi wstępnymi ustaleniami, które przedstawiono w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń, a ustalenia te nie zostały zmienione, lecz wsparte dodatkowymi dowodami. Ponadto w piśmie przedstawiającym okoliczności faktyczne Komisja wskazała część pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, a w szczególności numery punktów, do których odnosi się każdy z dodatkowych dokumentów, i udzieliła wystarczających wyjaśnień na temat znaczenia dokumentów w kontekście przedstawionych dotychczas zastrzeżeń. Pismo przedstawiające okoliczności faktyczne zostało przekazane dokładnie po to, aby ISU mogła przedstawić swoją opinię na temat wartości i znaczenia dodatkowych dowodów, które Komisja wskazała w celu wsparcia swoich wstępnych ustaleń przedstawionych w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń.
13. Zgodnie z art. 16 decyzji 2011/695/UE zbadalem, czy projekt decyzji dotyczy jedynie zastrzeżeń, w stosunku do których ISU miała możliwość przedstawienia swojego stanowiska. Stwierdzam, że tak istotnie jest.
14. Ogólnie uważam, że w niniejszej sprawie przestrzegano skutecznego wykonywania praw procesowych.

Bruksela, 30 listopada 2017 r.

Joos STRAGIER

⁽¹⁾ Decyzja o wszczęciu postępowania sygnalizuje zobowiązanie Komisji do dalszego zbadania sprawy i tym samym do przeznaczenia na tę sprawę zasobów (zob. zawiadomienie Komisji w sprawie najlepszych praktyk w zakresie prowadzenia postępowań w związku z art. 101 i 102 TFUE (Dz.U. C 308 z 20.10.2011, s. 6).

⁽²⁾ Por. wyrok w sprawie Nexans przeciwko Komisji, T-135/09, EU:T:2012:596, np. pkt 41.

⁽³⁾ Zob. również art. 27 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003 i wyroki w sprawach *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied przeciwko Komisji*, C-105/04 P, EU:C:2006:592, pkt 47 oraz *Dalmine przeciwko Komisji*, C-407/04 P, EU:C:2007:53, pkt 59.

⁽⁴⁾ Zob. np. wyrok Sądu w sprawie LR AF przeciwko Komisji, T-23/99, EU:T:2002:75, pkt 188–195.